

Motion från Miljöpartiet till fullmäktige Region Halland

Marina områdesskydd, kust- och vattendragsskydd och näringslivsutveckling

Vattnet utanför och vid vår kust mot Kattegatt och våra vattendrag är en fantastisk resurs för boende och besökare med stor betydelse för både folkhälsan, turistnäringen och den biologiska mångfalden. En förutsättning för fortsatt positiv utveckling är dock att den ekologiska statusen förbättras. Det är angeläget för den biologiska mångfaldens skull i sig självt, och för att det gynnar både invånare och företag. Det är värdefulla ekosystemtjänster att ha tillgång till rent vatten, att njuta av havet och upptäcka att bitar av Halland är viktiga övervintringsplatser för fåglar, att fiskbestånden åter ges möjlighet att växa till sig. Självklart ska EU:s vattendirektiv och miljökvalitetsnormerna uppfyllas, det tjänar vi alla på.

Goda exempel på områdesskydd är Skånska Kattegatt och det vattenrelaterade Natura 2000 skyddet utmed Bjärehalvön och de initiativ som tagits av Havsnätverket Laholmsbukten, för att få till stånd ett skydd även i de halländska delarna i bukten.

I strategin för hållbar tillväxt 2021-2028 som regionfullmäktige antog i oktober 2021 står:

Mark- och vattenanvändningen är central för hållbar halländsk utveckling. Den halländska attraktiviteten är beroende av ett landskap där skogar, hav, kuster, sjöar och vattendrag är friska. Därför är det av stor vikt att det finns en helhetssyn mellan aktörer och sektorer för att utveckla de halländska naturmiljöerna.

I den regionala utvecklingsstrategin som också antogs förra året, i april står:

Natur- och kulturlandskap såsom kust, skog, inland, hav och sjöar utgör goda och attraktiva miljöer av stor betydelse för visionen om att vara den bästa livsplatsen.

Besöksnäringen är växande och starkt beroende av att miljömålen *Hav i balans samt levande kust och skärgård* och *Ingen övergödning* nås. Det handlar om ett rikt och rörligt friluftsliv med ett hållbart fritidsfiske och fria vandringsvägar för vandrande fiskar i våra vattendrag som skulle kunna skapa lax- och havsöringsfiske i världsklass. Besöksnäringen nämns som en del av den så kallade smarta specialiseringen i tillväxtstrategin.

Länsstyrelsen visar i sin Miljömålsbedömning 2021 för Halland att trenden för utvecklingen i miljön är negativ och att det inte ser ut som att målen *Hav i balans samt levande kust och skärgård* eller *Ingen övergödning* kommer att nås till 2030.

Länsstyrelsen, som har en stor roll att spela för att skydda värdefull och hotad natur, konstaterar också att reservatsbildningar utmed den annars hårt exploaterade kusten bidrar

till länets attraktivitet. Kustreservaten sträcker sig 300 meter ut i vattnet och skyddar därmed de viktiga livsmiljöerna tångskogarna vid klippstränderna och ålgräsängarna i de grunda bottenarna där de finns. På vissa sträckor finns 100 eller 300 meters strandskydd som också sträcker sig ut i havet. Dock saknas strandskydd på många exploaterade och detaljplanelagda sträckor, som då helt saknar skydd. Gränzonen där vatten och land möts är det allra attraktivaste området både för människor och för djur och har stor betydelse för t.ex. fåglar och som uppväxtmiljö för många fiskar. Stränderna, havet och naturen drar hit människor som vill bo här eller turista här och skapar därmed tillväxt och företag i besöksnäringen, vilket betyder mycket för Halland.

Hela 30 % av haven behöver områdesskyddas enligt Miljömålsberedningen (SOU 2020:83), varav minst 10 % bör ha så kallat strikt skydd och omfatta områden med hög biologisk mångfald eller potential, eller områden som är särskilt känsliga för effekter av klimatförändringar.

Det finns en internationell samsyn om att effektivt förvaltade nätverk av skyddade områden är nödvändiga för att arter och livsmiljöer ska kunna stärkas i sin förmåga att anpassa sig till klimatförändringar.

Skyddade marina områden med väl fungerande ekosystem är mycket viktiga för att binda koldioxid och bidrar till havens funktion som kolsänka. Inte minst sjögräsängar, som t.ex. ålgräsängar, lägger fast betydande mängder koldioxid, som även binds i biomassan i mjukbottenfaunan. Levande bottenar, med väl fungerande ekosystem av växter och djur, har även betydelse för att minska risken för kusterosion, för att sand inte ska försvinna ut. För att säkerställa att de funktioner som t.ex. blåmusslor, blåstång och ålgräs bidrar med ska bibehållas under ett föränderligt klimat, behöver fysisk planering, grön-blå infrastruktur och områdesskydd ta hänsyn till den framtida utbredningen av dessa arter. Alla skyddade områden ska ha tydligt definierade bevarandemål och åtgärder.

Precis som på land är det viktigt att skyddade områden är stora och sammanhängande. Det gör att växter och djur kan breda ut sig och öka i antal och på så sätt få en ökad motståndskraft genom en större genetisk variation. Det räcker alltså inte med några mindre skyddade områden.

Kommunerna gör detaljplaner på land och Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna planerar till havs, men det finns områden däremellan som överlappar varandra och där kommunerna skall kustplanera. Detta har dock inte skett. Det glappar i systemet för sådana områden som för turism, rörligt friluftsliv och biologisk mångfald har väldigt stor betydelse. Dessa områden behöver skydd, skötselplaner och hållbar förvaltning för att utföra alla de ekosystemtjänster som krävs.

Laholmsbukten är ett viktigt uppväxtområde för fisk, speciellt plattfisk. Den vandrande fisken lax, havsnejonöga och havsöring ska via bukten upp i sina åar för att fortplanta sig. Även ålen, som är akut utrotningshotad, vandrar upp i vattendragen. Flodpärlmusslan är beroende av att ha den vandrande laxen som värddjur. Vattenkraftverk gör det svårare för djur att förflytta sig, även när en del av vattnet leds förbi turbinerna.

Bland de fåglar som behöver beaktas finns stora delar av Europas sjöorrar och svärter som hela vinterhalvåret ligger några hundra meter från stranden där de finner föda i musselbankarna. Många vadare rastar och söker föda på och nära stränderna.

Som alla havs- och vattenfrågor sträcker sig de marina områdesskydden över flera administrativa gränser. Region Halland kan inte ensam ansvara för detta, utan det är en samverkansfråga mellan åtminstone kustkommunerna i Halland, nordvästra Skåne och

sydvästra Västra Götaland, markägare och länsstyrelserna i dessa områden. Kanske också Danmark i vissa fall.

Region Halland har en tydlig och viktig roll att spela i bildandet av marina områdesskydd och kust- och vattendragsskydd. Dels som en ansvarstagande part för miljö och folkhälsa, dels som en näringslivsfrämjande aktör.

Miljöpartiet föreslår därför;

- att Region Halland generellt ska se över möjligheterna till att bilda fler marina områdesskydd både i Halland och i gränslandet till andra regioner i dialog med besöksnäringen och andra berörda parter.
- att Region Halland ska börja med Laholmsbukten och söka lösningar för ett sammanhängande marint områdesskydd ihop med Halmstad, Laholm och Båstad.
- att Region Halland uppmuntrar till och medverkar i kommunernas kustplanering med en hållbar förvaltning och skydd av våra stränder och strandnära vatten för en hållbar utveckling som gynnar näringslivsutveckling, turism och biologisk mångfald och som en del för att uppnå de två miljömålen *Hav i balans samt levande kust och skärgård* och *Ingen övergödning*.
- att Region Halland uppmuntrar till utredning av nätfiskets påverkan på tillgången till fisk, friluftsliv och turism kopplat till fiske.
- att Region Halland verkar för återskapande av fungerande miljöer för vandrande arter och arter som är beroende av vandrande fisk i våra vattendrag.

2022-03-01

Maria Losman

Miljöpartiet de gröna